

Handläggare
Johanna Kleman
Telefon: 08-50825289

Till
Socialnämnden
2023-05-23

Remiss av Motion (SD) om utfallsmått i den sociala omsorgen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/106

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Sverigedemokraterna (SD) om utfallsmått för den sociala omsorgen. I motionen läggs fram att Stockholms stad bör vidareutveckla arbetet med utfallsmått med syftet att användas som en uppföljningsindikator i jämförelsen kring vilka aktörers insatser som fungerar respektive vilka som inte fungerar. Därtill föreslås att utfallsmått bör utvärderas som en komponent i ersättningssystemet vid upphandling av sociala tjänster.

Förvaltningen anser att styrning inom offentlig sektor måste ses som en helhet, där ersättningsmodeller och upphandlingsförfarande endast utgör en avgränsad del. Stöd och vägledning gällande förslagen om ersättningsprinciper, upphandling och utfallsmått bör utformas på en nationell sammanhållen nivå för att säkerställa tillförlitligheten och den faktiska nyttan för brukaren och klienten.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Motion om utfallsmått inom den sociala omsorgen, inkommen 2 mars 2023.

Övriga remissinstanser:

- Stadsledningskontoret
- Kungsholmens stadsdelsnämnd
- Skarpnäcks stadsdelsnämnd
- Södermalms stadsdelsnämnd

Yttrande över remiss till kommunstyrelsen senast 2023-06-16.

Ärendets beredning

Yttrande över remiss har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor.

Förvaltningsgruppen har behandlat ärenden den 17 maj 2023. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 17 maj 2023.

Ärendet

Socialnämnden föreslås ges i uppdrag att utreda lämpliga utfallsmått för den sociala omsorgen, genomföra erforderliga revideringar av upphandlingar för att avkräva redovisning av utfallsmåtten samt undersöka hur ersättningsystemet till aktörer inom den sociala omsorgen kan integrera måluppfyllnade av utfallsmått, som en ersättningskomponent.

Gabriel Kroon (SD) föreslår följande:

1. Socialnämnden ges i uppdrag att utreda lämpliga utfallsmått för den sociala omsorgen, samt löpande återge uppföljning på aktörsnivå.
2. Socialnämnden ges i uppdrag att genomföra erforderliga revideringar av upphandlingar för att avkräva redovisning av utfallsmåtten.
3. Socialnämnden ges i uppdrag att undersöka hur ersättningsystemet till aktörer inom den sociala omsorgen kan integrera måluppfyllnaden av utfallsmått, som en ersättningskomponent.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För att utreda lämpliga utfallsmått inom den sociala omsorgen är tillgång till data både på kort- och långsiktiga effekter av sociala insatser en förutsättning. Samma sak gäller information om kostnader för insatserna. I dagsläget finns det en begränsad tillgång till den typen av data. Om kostnadsberäkningar bygger på osäkra uppskattningar kan kvaliteten försämrats genom de antaganden som görs. Ytterligare en förutsättning för att utforma lämpliga utfallsmått¹ är att det finns en sammanställning av svenska utvärderade insatser, vilket idag saknas. För att möjliggöra modeller med sociala utfallskontrakt med utfallsmått som en komponent krävs kunskap kring behovsanalyser, utformning av satsningar, uppföljning och utvärderingar samt metodstöd för effektmätningar.

I Sverige har sociala utfallskontrakt testats som modell för att få olika aktörer att gemensamt arbeta mot ett definierat mål med finansiell riskdelning kopplad till sociala och ekonomiska utfall som bärande princip. Forskningen inom området sociala utfallskontrakt är i dagsläget mycket begränsad, det pågår försök med olika former av kontraktsmodeller även i övriga nordiska länder. Denna utveckling och forskning bör följas för ett framtida och gemensamt nationellt lärande. I dagsläget går det dock inte att dra några säkra

---

¹ Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (2020:1)

slutsatser om för- och nackdelar med sociala utfallskontrakt. En ersättningsmodell kan på en övergripande nivå tyckas motiverat ur kvalitetshänseende, motivet till den målsättning som ska uppnås bör dock alltid ställas mot andra aspekter. Ersättningsmodeller som innebär ökad administration kan riskera att ha en negativ effekt på den faktiska tid som kan läggas på att tillgodose brukarens eller klientens behov, det skulle innebära att kvaliteten för individen försämras av en förändring vars syfte var att öka kvaliteten. Målrelaterad ersättning kan medföra incitament till hög kvalitet, givet att ersättningen är kopplad till indikatorer som faktiskt uttrycker något om kvaliteten. Den tid och de resurser som tas i anspråk för att samla in och rapportera de indikatorer som ligger till grund för ersättningen bör även övervägas noggrant.

I likhet med de statliga offentliga utredningar² som belyst området anser förvaltningen att stöd och vägledning gällande ersättningsmodeller och upphandlingsförfaranden med utfallsmått som en komponent ska utformas och tillgodoses genom ett samlat nationellt stöd, detta för att säkerställa tillförlitligheten i bedömningar och effektmätningar i avseende hur väl en insats fungerar. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om utfallsmått för den sociala omsorgen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-05-11
Maria Karlsson, Tf. avdelningschef	2023-05-10